

Белінський Віссаріон Григорович
(1811-1848)

російський революційний демократ,
літературний критик, філософ-
матеріаліст, публіцист

Народився 20 травня (1 червня) 1811 р. у місті Свеаборг.

Херсон відвідав двічі. Вперше – проїздом, наступного разу – прожив тут майже місяць. Однією з причин відвідування Херсона була порада лікарів змінити клімат.

Із 1 по 26 серпня 1846 року великий критик гостював разом із актором Михайлом Щепкіним, який був у Херсоні на гастролях. Звідси Віссаріон Григорович писав дружині про виступ геніального актора в місцевому театрі.

На час перебування в місті Белінського припало релігійне свято, тому на цілий тиждень життя ніби завмерло.

Про Херсон того часу В.Белінський іронічно зауважував: "Кто хочет насладиться долголетием, тому советую поехать в Херсон. Если он проживает в нем год, ему покажется, что он прожил Мафусаиловы века".

Великого критика все ж полонили акуратні білі хатки в українських селах, український борщ, заправлений старим салом... Враження від поїздки Херсонщиною, стали приводом для написання окремої статті, в якій він описав мальовничі заплави, дрімучі очерети і тьму-тьмущу сарани, яка хмарою летіла через Херсон.

Як відомо, здоров'я Белінський із Півдня не привіз. Хоч місто справило на великого критика гнітюче враження, але й збагатило цікавими зустрічами, незабутніми хвилинами живого спілкування: "На юг я ехал не только за здоровьем, но и за жизнью".

Ім'ям геніального критика в 1911 р. (до 100-річного ювілею) названа одна з вулиць міста Херсона (у минулому М'ясницька).

Твори

1. Полн. собр. соч. : в 13 т. – Т. 12. – М., 1956. – 596 с.
М. Херсон, с. 292, 294, 299, 303 – 314.

Про нього

2. Голобородько, Ю. К. Подорож на край світу // Голобородько, Ю. К. У років своя пам'ять. - Херсон: ВАТ ХМД, 2006.- С. 19-30.
3. Голобородько, Я. Ю. Письменники і Херсон. – Херсон: Персей, 2003. – 128 с.: ілюстр.
Белінський В. Г., с. 17.
4. Голобородько, Я. Ю. Херсон у житті і творчості літературних зірок / Ярослав Голобородько // Херсон. вісник. – 2003. – 18 верес. - С.4.

5. Каляка, М. Шевченко і Херсон. Історія, люди, доли... / М. Каляка. – Х.: Вета-Поліпринт. – 1997. – С. 4.
6. Кокостикова, Г. Город в воспоминаниях / Г. Кокостикова // Гривна-СВ. - 2005. - № 38. – 16 сент. – С. 5.
7. Пивоварович, В. Б. Дяченко С. А. Улицами старого Херсона / В. Б. Пивоварович, С. А. Дяченко. – Херсон, 2002. – С. 33.
8. Шушляннікова, Н. В. Розповіді з історії Херсонського краю : (монографія). – Херсон, 2003. – С. 45.

Довідкові видання

9. Белинский Виссарион Григорьевич // Краткая литературная энциклопедия. – Т.1. – Москва, 1962.– Стб. 503 – 510.
10. Белінський Віссаріон Григорович // Українська літературна енциклопедія: в 5 т. / редкол.: І. О. Дзеверін (відповід. ред.) [та ін.] – Т. 1. – К., 1988.– С. 159.
11. Белинский Виссарион Григорьевич // Русские писатели. 1800-1917. - Т.1. – С. 207-216.

Бібліографічні видання

12. Белінський Віссаріон Григорович // Знаменні і пам'ятні дати Херсонщини на 1996 рік : бібліогр. покажч. – Херсон, 1996. – С. 10.
13. Історія міст і сіл Херсонської області: наук. допом. бібліогр. покажч. : в 2-х ч. Ч. 1-2 / Херсон обл. упр. культури; обл. наук. б-ка ім. О. М. Горького. – Херсон, 1982. - С. 16, 128.